Na temelju odredbi članka 112. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (N.N. br. 123/2003. i N.N. br. 105/2004), članaka 45. i 48. Statuta Sveučilišta u Splitu i članaka 52., 53. i 54. Statuta Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, Fakultetsko vijeće je na VI. sjednici održanoj 17. ožujka 2010. godine donijelo

ETIČKI KODEKS
FAKULTETA ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE U SPLITU

I. UVODNA ODREDBA

Ustav Republike Hrvatske, Deklaracija o ljudskim pravima Ujedinjenih Naroda, Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Limska deklaracija o akademskim slobodama i autonomiji institucija visokog obrazovanja, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Etički kodeks Sveučilišta u Splitu te niz drugih akata ukazuju na etičke norme, koje ovaj kodeks dodatno razrađuje prema specifičnostima Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu.

II. OPĆE ODREDBE

II. 1. Područje primjene i sadržaj

Članak 1.

(1) Ovim Kodeksom utvrđuju se osnovna i opća etička načela i vrijednosti, etička načela u znanosti i visokom obrazovanju te na njima utemeljena etička prava i obveze koje se odnose na ljudske i profesinalne odnose među nastavnim, znanstvenim, studentskim, stručnim, administrativnim i drugim pripadnicima akademske zajednice Fakulteta, kao i prema drugim subjektima izvan akademske zajednice Fakulteta, a sve u cilju opravdanja javnog povjerenja i vjerodostojnosti znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti.

II. 2. Tumačenje pojmova

Članak 2.

(1) U Kodeksu izraz *članovi Fakulteta* označuje sve osobe koje studiraju, izvode nastavu, bave se znanstvenim i stručnim radom, surađuju u izvedbi znanstvenih, nastavnih ili stručnih programa te djeluju u okviru zajedničkih i pomoćnih službi, neovisno o vrsti i trajanju ugovora na temelju kojega ostvaruju prava i obveze na Fakultetu;

(2) Ako se neki od izraza korištenih u ovom Kodeksu odnosi na fizičke osobe, sve izraze u muškom rodu treba tumačiti na način da obuhvaćaju i osobe ženskoga spola, i obrnuto (član/članica, nastavnik/nastavnica, student/studentica, ispitanik/ispitanica itd.).

III. OPĆA ETIČKA NAČELA I NJIHOVE POVREDE

III. 1. Osnovna etička načela i vrijednosti

Članak 3.

(1) Osnovna etička načela i vrijednosti koja promiču članovi Fakulteta su:
- pravičnost,
- ravnopravnost,
- poštenje,
- zakonitost,
- akademske slobode,
- akademska izvrsnost,
- znanstvena kritičnost,
- međusobno uvažavanje, zaštita ljudskih prava i ljudskog dostojanstva,
- odgovornost u znanosti i visokom obrazovanju, poslovnim odnosima, odnosima prema javnosti, primjeni suvremenih tehnologija, te zaštiti životinja i okoliša.

(2) Kodeksom se promiču ljudske, intelektualne i akademske slobode, humani odnos među svim pripadnicima akademske i šire zajednice te odgovorno ostvarivanje prava u skladu s odgovornošću u znanstvenom, nastavnom, umjetničkom i stručnom radu.

III. 2. Povrede etičkih načela

Diskriminacija

Članak 4.

(1) Neprihvatljiva je svaka izravna ili neizravna diskriminacija na temelju rase, boje kože, spola, spolnog opredjeljenja, bračnog stanja, obiteljskih obveza, dobi, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog , regionalnog, lokalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, rođenja, društvenog položaja, članstva ili nečlanstva u političkoj stranci, sindikatu ili drugoj udruzi te tjelesnih ili duševnih poteškoća.

(2) Isključivi kriteriji pri profesionalnom vrednovanju i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Uznemirivanje

Članak 5.

(1) Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja između članova Fakulteta.

(2) Uznemirivanjem se smatra svako neželjeno ponašanje prema drugoj osobi kojem je cilj ili koje stvarno znači povredu osobnog dostojanstva, koje ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu njezina života.

Uznemirivanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

(3) Neprihvatljivo je svako spolno uznemirivanje. Spolno uznemirivanje poseban je oblik uznemirivanja koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i napomena koje su spolno obojene, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega

materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.
(4) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i drugi odnosi osobne naravi između članova Fakulteta koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti te nisu sami po sebi kršenje Etičkog kodeksa. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između članova akademske zajednice mogu dovesti do kršenja pravila Etičkog kodeksa o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, a navlastito u odnosima između članova akademske zajednice koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.
(5) Svaka osoba ima pravo i dužnost prijaviti uznemirivanje koje je počinio član Fakulteta. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Predrasude

Članak 6.

(1) Svi članovi Fakulteta trebaju se truditi biti što objektivniji i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihove postupke u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.
(2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega člana Fakulteta ne smiju počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze.

Primanje darova i drugih dobara

Članak 7.

(1) Članovi Fakulteta ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.
(2) Obveza je članova Fakulteta otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Odijevanje

Članak 8.

Zaposlenici i studenti u prostorima Fakulteta moraju biti primjereno odjeveni i obuveni.

IV. ETIČKA NAČELA U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU I NJIHOVE POVREDE

Akademske slobode

Članak 9.

(1) Akademske slobode pripadaju svim članovima akademske zajednice, a obuhvaćaju slobodu znanstvenog istraživanja i stvaralaštva, poučavanja, međusobne suradnje i udruživanja, sukladno Ustavu Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i drugim pozitivnim propisima.
(2) Akademske slobode podrazumijevaju i odgovornost akademske zajednice prema društvenoj zajednici u kojoj djeluje.

Znanstvena čestitost

Članak 10.

(1) Smatra se da su svi sudionici osposobljeni u području znanstvenog, nastavnog i stručnog rada, dok se ne dokaže suprotno.
(2) Rezultati znanstvenog rada, posebice znanstvenih istraživanja, prikupljaju se u skladu s etičkim standardima znanstvene prakse, uz poštivanje tehničkih standarda.
(3) U cilju osiguranja potpunosti i istinitosti podataka koje su prikupile druge osobe, poduzimaju se sve potrebne mjere i detaljno dokumentiraju svi izvori podataka.
(4) Izvorni podaci pohranjuju se, čuvaju, obrađuju i koriste tako da se spriječi njihovo gubljenje, uništenje, pristup neovlaštenim osobama, razotkrivanje povjerljivih i tajnih podataka ili moguće zlouporabe tijekom propisanog vremena od završetka istraživanja.
(5) Po objavljivanju rezultata istraživanja, svi izvorni podaci moraju na odgovarajući način biti dostupni na uvid ovlaštenim osobama.
(6) Smatra se da je sva obrada podataka proizašlih iz istraživanja u skladu sa znanstvenom metodologijom, dok se ne dokaže suprotno.

Kolegijalnost

Članka 11.

(1) Autori i koautori znanstvenih radova pri razvoju ideje istraživanja, izradi koncepta i oblika istraživanja, pri prikupljanju, obradi ili tumačenju rezultata istraživanja, te pri pisanju i oblikovanju znanstvenog rada ili kritičkoj verziji i konačnom odobrenju takvog rada pridržavaju se sljedećih načela i pravila:

- autor i kooautor brane intelektualni sadržaj objavljenih radova,
- svako sudjelovanje u istraživanju, a koje ne predstavlja autorstvo, potrebno je na odgovarajući način spomenuti,
- svaki pripadnik akademske zajednice ima pravo pristupa odgovarajućim informacijama i uporabi javno financirane opreme i materijala, uvažavajući posebne propise,
- mentorski odnos mora počivati na međusobnom uvažavanju i poštivanju intelektualnog vlasništva.

Odnos prema studentima

Članak 12.

(1) Odnos prema studentima temelji se na pravičnosti, poštovanju, nepristranosti, otvorenosti i poštivanju privatnosti.
(2) Potrebno je poticati slobodnu razmjenu mišljenja i objektivnu raspravu.
(3) Neprihvatljiva je zlouporaba položaja moći i nadređenosti nad studentima.
(4) U slučaju osobnih sukoba, sukoba interesa zbog rodbinskih ili bliskih odnosa sa studentima valja osigurati nepristranost u akademskom okruženju prema takvom studentu.

Izmišljanje podataka

Članak 13.

(1) U znanstvenom i istraživačkom radu potpuno je neprihvatljivo izmišljanje rezultata.
(2) Smatra se da je izmišljanje svako namjerno predstavljanje, širenje i objavljivanje navodnih rezultata znanstvenog i istraživačkog rada unatoč spoznaji da znanstveni rad i istraživanje na koje se poziva u stvarnosti nije bilo provedeno.

Krivotvorenje

Članak 14.

(1) U znanstvenom i istraživačkom radu neprihvatljivo je svako krivotvorenje.
(2) Krivotvorenje uključuje svako djelovanje kojim se suprotno načelima znanstvenog poštenja manipulira objektom, opremom, procesom ili rezultatima istraživanja sa svrhom da se poruke namjerno podese ili tendenciozno protumače.

Plagiranje

Članak 15.

(1) Svaki oblik plagiranja radova i ideja (krađa intelektualnog vlasništva i lažno predstavljanje) smatra se teškom povredom Kodeksa. Plagiranjem se smatra prepisivanje ili preuzimanje zamisli, ideja, riječi i rezultata drugih autora i prikazivanje kao svojih ili novih.
(2) Svi članovi Fakulteta koji sudjeluju u znanstveno-istraživačkom i stručnom radu moraju jamčiti za izvornost objavljenih znanstvenih radova i autorstvo koje im se pripisuje te točnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o podrijetlu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.

Autorstvo

Članak 16.

(1) Autori su svi i samo oni sudionici u procesu nastajanja znanstvenoga rada koji su intelektualno bitno pridonijeli radu prema poznatim kriterijima autorstva i preuzimaju javnu odgovornost za objavljeno djelo.
(2) Fakultet štiti pravo na intelektualno vlasništvo nad rezultatima istraživanja i prikupljenim podatcima svih članova Fakulteta.
(3) U smislu ovog Kodeksa zlouporabom autorstva smatra se: nezasluženo autorstvo (bez ispunjavanja uvjeta autorstva), podmetanje autorstva (gdje se nekoga bez znanja i pristanka dopisuje na popis autora), prisvajanje autorstva temeljem nadređene funkcije te financijske ili

druge potpore, namjerno izostavljanje autora koji ispunjavaju uvjete za autorstvom s popisa autora te namjerno krivo ili pristrano citiranje literature.

Sukob interesa

Članak 17.

(1) Članovi Fakulteta trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.).
(2) Izvanfakultetske djelatnosti (koje uključuju financijske ili druge interese) ne smiju biti u sukobu s profesionalnim obvezama članova Fakulteta ni utjecati na njihovu čestitost i objektivnost.
(3) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Javno istupanje

Članak 18.

(1) Fakultet je svjestan svoje društvene odgovornosti i podupire pravo svojih članova na javno istupanje i slobodu izražavanja što uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stajališta u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit Fakulteta i društvene zajednice.
(2) Članovi Fakulteta s višim akademskim stupnjem ili profesionalnim statusom ne smiju zabranjivati niti ograničavati osobne javne istupe članovima Fakulteta s nižim akademskim stupnjem ili profesionalnim statusom, niti taj istup ičim uvjetovati.
(3) Rezultate vlastitih istraživanja, prije iznošenja u javnost, članovi Fakulteta moraju izložiti prosudbi i kritici znanstvene zajednice.
(4) Članovi Fakulteta pri javnom istupanju trebaju jasno istaknuti izlažu li stajališta Fakulteta ili iznose vlastite stavove. U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima članovi sveučilišne zajednice predstavljaju Fakultet očekuje se postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

Odgovornost prema Fakultetu

Članak 19.

(1) Profesionalne djelatnosti članova Fakulteta trebaju pridonositi ostvarenju zadataka Fakulteta.
(2) Članovi Fakulteta trebaju se brinuti o dobru i interesima Fakulteta u duhu akademske slobode - ispitivanja, argumentirane rasprave, kritike, tolerancije te odgovornog i poštenog traganja za rješenjima.
U tom smislu ne odobrava se:
- namjerno ometanje djelatnosti koje Fakultet provodi ili podupire radi ostvarenja zadataka definiranih kroz slobodnu i argumentiranu raspravu,
- bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zloporaba pozicije autoriteta i sl.) kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije pojedinaca i skupina na štetu objektivnih profesionalnih kriterija,
- nesavjestan odnos spram imovine Fakulteta te onemogućavanje ili otežavanje ostalim članovima Fakulteta da se koriste tom imovinom,
- upotreba fakultetske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvansveučilišne svrhe bez posebnog odobrenja,

- namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenoga stajališta Fakulteta radi stjecanja osobne koristi,
- korištenje imenom ili logotipom Fakulteta za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam sveučilišnoga autoriteta.

V. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE KODEKSA

Savjetodavno tijelo za tumačenje i provedbu Kodeksa

Članak 20.

Radi savjetovanja članova Fakulteta u pitanjima ostvarenja Kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u pojedinom specifičnom području, na Fakultetu se osniva Etičko povjerenstvo (u daljem tekstu: Povjerenstvo). Povjerenstvo donosi mišljenje o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti određenih djelovanja s odredbama Kodeksa.

Etičko povjerenstvo

Članak 21.

(1) Povjerenstvo imenuje Fakultetsko vijeće na prijedlog dekana, na vrijeme od dvije godine.
(2) Povjerenstvo ima pet članova. Četiri člana su iz redova nastavnika i suradnika. Jednog člana iz redova studenata predlaže područnica Studentskog zbora FESB-a.
(3) Predsjednika biraju članovi Povjerenstva između sebe.
(4) U Povjerenstvu trebaju biti zastupljena oba spola.

VI. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERNENSTVOM FAKULTETA

Zahtjev za davanje mišljenja

Članak 22.

(1) Postupak pred Povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa. Zahtjev može podnijeti pravna ili fizička osoba.
(2) Zahtjev se podnosi predsjedniku Povjerenstva.
(3) Zahtjev treba obrazložiti i priložiti primjerene dokaze.
(4) Zahtjev za davanje mišljenja mora točno opisati:
- načelno pitanje o kojem je riječ ili
- konkretne okolnosti slučaja i djelovanja za koja se traži mišljenje o sukladnosti s načelima i pravilima Kodeksa.
(5) Uz zahtjev se moraju navesti odredbe Kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Postupanje Etičkog povjerenstva

Članak 23.

(1) U povodu zahtjeva iz prethodnog članka predsjednik saziva sastanak Povjerenstva u roku od 8 dana po primitku zahtjeva.
(2) Povjerenstvo može od podnositelja zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, Povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti

ponašanja određenog člana Fakulteta, tom se članu mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente.
(3) Povjerenstvo svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, Povjerenstvo će tu okolnost navesti u svojem mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.
(4) Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, Povjerenstvo treba dati svoje mišljenje o sukladnosti s tim odredbama, no ovlašteno je mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Kodeksa.

Mišljenje

Članak 24.

(1) Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka, Povjerenstvo donosi svoje mišljenje i dostavlja ga podnositelju zahtjeva i dekanu.

(2) Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus svih članova Povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova Povjerenstva.

(3) Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku od 30 dana po primitku zahtjeva. Ako je Povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije 90 dana od primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima na Sveučilištu ili Fakultetu nema aktivnosti.

(4) Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:

- opis zahtjeva i pitanja o kojima je Povjerenstvo raspravljalo,

- navode o načelima i pravilima Kodeksa koje je u povodu zahtjeva Povjerenstvo uzelo u obzir,

- stajalište Povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Kodeksom ili ne,

- razloge za mišljenje povjerenstva,

- podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

(5) Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Kodeksa, ono može sadržavati još i:
- ocjenu Povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem,
- stajalište Povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći neusklađenost ponašanja s Kodeksom i o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda Kodeksa u budućnosti ne dolazi.

(6) Iznimno, ako Povjerenstvo zaključi da na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka ne može donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog

razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik Povjerenstva o tome je dužan u roku iz st. 3. obavijestiti dekana i podnositelja zahtjeva te navesti razloge za nedonošenje mišljenja.

(7) Mišljenje dano u postupku uređenom Kodeksom djeluje svojim autoritetom, ne obvezuje druga tijela i nije upravni akt.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Povjerenstvo će biti izabrano u roku od 30 dana od stupanja Kodeksa na snagu.

Članak 26.

Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Fakulteta.

Klasa: 003-05/10-02/0001
Broj: 2181/206-01-10-0001
Split, 10. ožujka 2010.

DEKAN

Prof. dr. sc. Tomislav Kilić

Ovaj Pravilnik objavljen ja na oglasnoj ploči i
mrežnoj stranici Fakulteta dana 23.ožujka 2010.

Tajnica Fakulteta:

Merica Milković, dipl. iur.